

Přelet nad Kukaččím hnízdem

Obec L. se nachází ve správním obvodu obce s rozšířenou působností M. v kraji N. a má 534 obyvatel. Na značné části jejího území se rozprostírají lesy a několik vodních ploch. Celá oblast je bohatě turisticky využívána.

U jezera „Kukaččí hníздо“, které je jednou ze zmíněných vodních ploch, provozuje společnost R., s. r. o., od začátku května do konce října rekreační areál, jehož součástí je naturistická sekce (pláž a louka, kde se lidé pohybují nazí). Krátce po zahájení sezóny si několik návštěvníků stěžovalo jednateři společnosti R., s. r. o., na přelety bezpilotních letadel (dronů) nad pláží s tím, že na sociálních sítích se již objevily její první letecké fotografie.

Jednatel společnosti R., s. r. o., o věci ihned na to hovořil se starostou obce L. a společně usoudili, že bude dobré podat podnět příslušnému správnímu orgánu k vydání opatření obecné povahy o zákazu létání bezpilotních letadel nad jezerem „Kukaččí hníздо“ a v jeho okolí z důvodu ochrany soukromí osob.

Dne (x) zaslal jednatel společnosti R., s. r. o., do datové schránky příslušného správního orgánu podnět k vydání zmíněného opatření obecné povahy. K podnětu přiložil název a horizontální a vertikální vymezení „zakázaného“ prostoru.

Příslušný správní úřad po posouzení podnětu a po projednání s dotčenými orgány doručil návrh opatření obecné povahy veřejnou vyhláškou, kterou vyvěsil (=zveřejnil) dne (x+56) na své úřední desce.

Dne (x+72) došlo příslušnému správnímu orgánu podání pana A., který je vášnivým amatérským fotografem a jako fyzická osoba je také registrovaným provozovatelem bezpilotního systému z titulu vlastnictví několika bezpilotních letadel (dronů). Pan A. není oprávněn k podnikání a není členem žádného spolku. Ve svém podání pan A. projevil

a) „rozhodný nesouhlas s vydáním zamýšleného zákazu“ s odůvodněním, že daný prostor fotografoval celoročně již před tím, než se součástí areálu stala naturistická sekce, a že v tom hodlá pokračovat, protože jeho zájmem je „dlouhodobě sledovat změny jezerní krajiny“,

b) „podivení“ nad skutečností, že příslušný správní orgán „flagrantně porušuje zákon“, když návrh opatření obecné povahy, o němž se pan A. dozvěděl „čirou náhodou“, nezveřejnil rovněž na úřední desce obecního úřadu obce L.

Návrh opatření obecné povahy nedoznal žádných změn, příslušný správní orgán opatření obecné povahy vydal a předepsaným způsobem oznámil. Opatření obecné povahy nabylo účinnosti dne (x+126).

Dne (x+131) přelétávalo nad areálem bezpilotní letadlo (dron). Vzhledem k blízkému konci sezóny bylo toho dne na pláži jen 5 otužilců. Zaměstnanec společnosti R., s. r. o., přesto o přeletech neprodleně uvědomil místní oddělení Policie ČR. Policejní hlídka, která byla obratem vyslána na místo, zjistila, že dron pilotuje čtrnáctiletý syn pana A. Ten sice na místě přítomen nebyl, ale následně vyšlo najevo, že pan A. synovi dron již několikrát svěřil, „aby se kluk naučil pořádně fotit“.

Zhruba 3 měsíce poté, co opatření obecné povahy nabylo účinnosti, se na příslušný správní orgán obrátil pan E., který je členem spolku X., z. s., který sdružuje provozovatele bezpilotních systémů, s žádostí o nahlédnutí do opatření obecné povahy a jeho odůvodnění. Příslušný správní orgán mu podle § 38 odst. 5 s odkazem na § 174 odst. 1 správního řádu usnesením nahlédnutí do daného opatření obecné povahy odepřel s odůvodněním, že řízení o návrhu opatření obecné povahy je již skončeno.

Pan E. hned následující týden rozvířil ve spolku diskusi, jejímž výsledkem byla dohoda na tom, že spolek, přestože nepodal proti návrhu opatření obecné povahy námitky, by měl co nejdříve kvalifikovaným způsobem dané opatření obecné povahy nějak napadnout, aby se „dalo nad jezerem létat“, protože „ten zákaz v rozporu se zákonem zasahuje do práv členů spolku, kteří nemohou v této malebné lokalitě provozovat svá bezpilotní letadla“.

Otázky řešte za použití právních předpisů ve znění platném a účinném k 1. 1. 2026. Současně vycházejte z předpokladu, že tyto právní předpisy byly platné a účinné po celou dobu, kdy v zadání popsané děje probíhaly. V odpovědích na položené otázky argumentujte právní úpravou a vždy odkazte na konkrétní paragraf, odstavec, příp. písmeno právního předpisu.

Otázky:

1. Který správní orgán je příslušný vydat dané opatření obecné povahy?
2. Jakou povahu má podle obsahu podání pana A. ze dne (x+72) a jakým způsobem by je měl příslušný správní orgán po formální stránce vyřídit?
3. Posuďte důvodnost tvrzení, že příslušný správní orgán porušil zákon, když nezveřejnil návrh opatření obecné povahy na úřední desce obecního úřadu obce L.
4. Lze na základě údajů uvedených v zadání týkajících se přeletů bezpilotního letadla (dronu) nad areálem dne (x+131) usuzovat na něčí odpovědnost za některý přestupek na úseku řízení a provozování bezpilotních systémů?
5. Posuďte zákonnost usnesení o odepření nahlízet do daného opatření obecné povahy a jeho odůvodnění.
6. Který správní orgán by byl příslušný k přezkoumání zákonnosti daného opatření obecné povahy postupem podle správního řádu?
7. Jak nejefektivněji se může spolek X., z. s. bránit proti opatření obecné povahy? Znamenala by skutečnost, že spolek X., z. s., neuplatnil námitky proti návrhu opatření obecné povahy, že se příslušný orgán veřejné moci nemůže věcí meritorně zabývat?

Vzorové řešení:

ad 1)

Podle § 44e odst. 1 zákona o civilním letectví, ve znění pozdějších předpisů, může Úřad pro civilní letectví opatřením obecné povahy trvale zakázat, omezit nebo stanovit podmínky užívání vzdušného prostoru České republiky k létání bezpilotních letadel nad vymezenými oblastmi z důvodu ochrany života, zdraví, majetku nebo soukromí osob, ochrany civilního letectví před

protiprávními činy, kritické infrastruktury nebo životního prostředí anebo z důvodu bezpečnosti nebo obrany státu. Podle § 44e odst. 2 cit. zákona vydá toto opatření obecné povahy Úřad pro civilní letectví v dohodě s Ministerstvem obrany. Legislativní zkratka „Úřad“ je pro Úřad pro civilní letectví zavedena v § 3 odst. 1 cit. zákona.

ad 2)

Podání se posuzuje podle svého skutečného obsahu (§ 37 odst. 1, zde ve spojení s § 174 odst. 1 správního řádu). V případě podání pana A. jde o připomínky podle věty první § 172 odst. 4 správního řádu. Úřad pro civilní letectví má povinnost podle věty druhé § 172 odst. 4 správního řádu se připomínkami zabývat jako podkladem pro vydání opatření obecné povahy a vypořádat se s nimi v odůvodnění opatření obecné povahy; rozhodnutí o připomínkách se nevydává.

Nejde o námitky. Pan A. není osobou uvedenou v § 44e odst. 3 zákona o civilním letectví, ve znění pozdějších předpisů, a ze zadání nevyplývá, že by Úřad pro civilní letectví určil, že námitky mohou podat i jiné osoby. (Posoudit podání pana A. jako nepřípustnou námitku a nevypořádat je věcně by bylo v rozporu se základními zásadami činnosti správních orgánů.)

ad 3)

Úřad pro civilní letectví zákon neporušil, neboť návrh daného opatření obecné povahy se podle § 44e odst. 4 zákona o civilním letectví, ve znění pozdějších předpisů, zveřejňuje pouze na jeho úřední desce. S ohledem na zmíněné ustanovení se v případě daného opatření obecné povahy neuplatní obecná úprava obsažená ve správním řádu (viz jeho § 1 odst. 2).

Zveřejnění na úřední desce obecního úřadu obce L. by ovšem nebylo porušením zákona, které by mohlo mít za následek nezákonnost vydaného opatření povahy.

ad 4)

Ze zadání lze usuzovat na přestupek pana A. Ten jako provozovatel bezpilotního systému nezajistil, aby jím provozovaný bezpilotní systém byl řízen pilotem, který dosáhl věku 16 let [§ 92c odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o civilním letectví, ve znění pozdějších předpisů].

Syn pana A. sice svým jednáním naplnil znaky skutkové podstaty nejméně jednoho přestupku dálkově řídicího pilota, avšak nemůže být za přestupky odpovědný z důvodu nedostatku věku. Ze zadání nevyplývá, že by pan A. užil svého syna ke spáchání přestupku. Ve vztahu k přestupkům dálkově řídicího pilota nelze uvažovat o návodci nebo pomocníkovi.

Pan A. není podnikající fyzickou osobou!

ad 5)

Podle poslední věty § 173 odst. 1 správního řádu může do opatření obecné povahy a jeho odůvodnění nahlédnout každý, a to u správního orgánu, který opatření obecné povahy vydal. Usnesení, jímž nahlédnutí do opatření obecné povahy a jeho odůvodnění Úřad pro civilní letectví odepřel, je proto nezákonné.

Vzhledem k uvedené speciální úpravě je použití § 38 odst. 5 ve spojení s § 174 odst. 1 správního řádu vyloučeno (viz jeho § 1 odst. 2).

ad 6)

Přezkoumávat zákonnost opatření obecné povahy postupem podle správního řádu lze pouze v přezkumném řízení podle § 174 odst. 2 správního řádu, k němuž je podle § 95 odst. 1 ve spojení s § 174 odst. 1 správního řádu příslušný nadřízený správní orgán (správní orgán nadřízený správnímu orgánu, který opatření obecné povahy vydal). K tomuto přezkumnému řízení je v daném případě příslušné Ministerstvo dopravy, neboť jemu je podle § 3 odst. 1 zákona o civilním letectví, ve znění pozdějších předpisů, Úřad pro civilní letectví podřízen (Ministerstvo dopravy je tedy jeho nadřízeným správním orgánem).

Vzhledem k tomu, že zákon o civilním letectví neužívá termín „nadřízený“, lze uznat i určení příslušnosti na základě věty druhé § 178 odst. 1 správního řádu ve spojení s § 88 odst. 2 zákona o civilním letectví, ve znění pozdějších předpisů.

Do úvahy přichází i autoremedura v reakci na podnět dotčené osoby (analogie s § 95 odst. 2 správního řádu).

ad 7)

Nejefektivněji se spolek X., z. s., může bránit jediným kvalifikovaným právním prostředkem proti opatření obecné povahy, jímž je návrh na zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části podle § 101a soudního řádu správního. Sama skutečnost, že spolek námitky neuplatnil, důvodem odmítnutí návrhu soudem být nemůže, neboť námitky nejsou opravným prostředkem proti opatření obecné povahy, ale úkonem, který dotčená osoba činí v průběhu řízení o návrhu opatření obecné povahy.

Ze zadání se podává, že druhá část otázky míří na možnost odmítnutí návrhu z důvodu nevyčerpání řádného opravného prostředku, ale proti opatření obecné povahy nelze podat žádný opravný prostředek (§ 173 odst. 2 správního řádu).

Za efektivnější obranu nelze považovat podnět k přezkumnému řízení, které je dozorcím prostředkem.